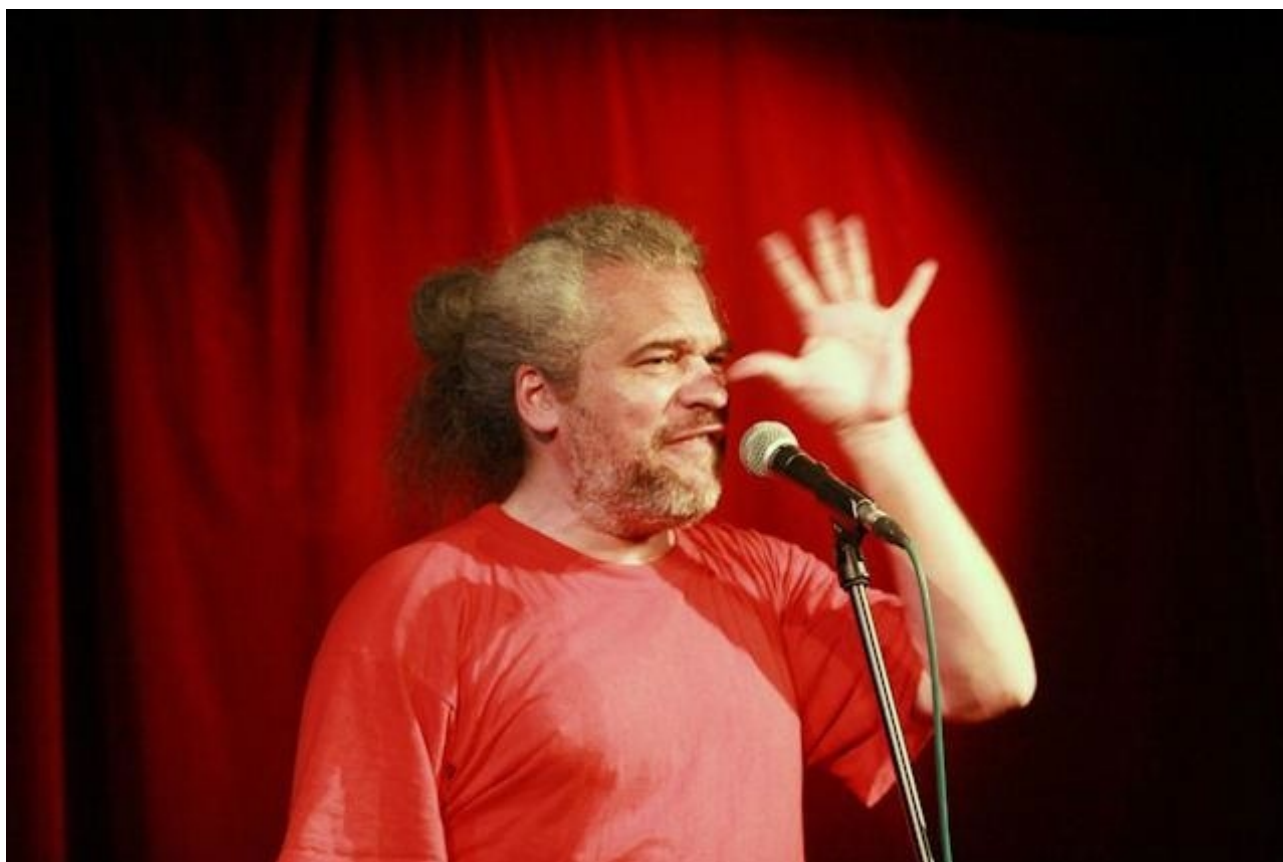

ČTENÍ PRO PŘÁTELE (34)

Jan Burian, duben 2015

Mimořádné číslo věnováno pouze Festivalu osamělých písničkářů

FESTIVAL OSAMĚLÝCH PÍSNIČKÁŘŮ

PRAHA, KAŠTAN (Bělohorská 150, Břevnov, tram. 22) 17. a 18.
dubna vždy od 16.30-24:00

Vážení a milí,

od roku 2002 pořádáme svůj festival. Volné sdružení Osamělých písničkářů vzniklo spontánně z potřeby se navzájem poznávat, být chvíli spolu. Od té doby se mnohé změnilo, hrajeme pravidelně po celou sezónu v Kaštanu, už mnoho let se vídáme i na vánočních a letních setkáních, Jan Jeřábek si vymyslel společný projekt, album *Turniketem do ráje*, které letos vydá Galén, díky Petru Linhartovi máme webové stránky www.osamelipisnickari.cz a chystáme další překvapení. Co nemáme? Nemáme členství, neplatíme žádné příspěvky, nespojuje nás žádná ideologie. Důležitá je snad jen radost (nebo možná i zoufalství) z tvorby

písniček a jejich zpívání na veřejnosti. A nejspíš i jistá snaha zachovat písničky jako uměleckému žánru její důstojnost, neboť se na čas dostala do područí tzv. hudebního průmyslu, který také ovládá většinu médií, zejména rozhlasových stanic a jehož cílem je jediné – vydělávat peníze za každou cenu. Hudební průmysl, zejména u nás, už dávno rezignoval na nějakou uměleckou poctivost a všechno je podřízeno jen tzv. poslechovosti a finančnímu zisku. My také rádi vyděláváme, ale rozhodně kvůli tomu nehodláme ztratit svou svobodu. A tak v médií dnes až na čestné výjimky prakticky nejsme. Od počátků našeho společného vystupování prohlašujeme, a nemáme ani teď důvod to měnit, že

***„PÍSNÍČKA NENÍ ZBOŽÍ,
PÍSNÍČKA NENÍ HLUK,
PÍSNÍČKA NENÍ REKLAMA NA TO, ABYSTE SI KOUPILI DESKU...***

***PÍSNÍČKA JE TRADIČNÍ UMĚLECKÝ ŽÁNŘ,
KTERÝ EXISTOVAL PŘED PŘÍCHODEM HUDEBNÍHO
PRŮMYSLU A BUDE EXISTOVAT I PO NĚM..“***

Na festival Vás srdečně zve jeho odpovědný a všehoschopný dramaturg Jan Burian

17 + 18. dubna 2015 vystoupí 25 písničkářů. Budou to (podle abecedy – odzadu):

Dagmar Voňková

ŽIVÁ VODA
(Dagmar Voňková)

*Živá-mrtvá pod kůží mi teče
jako horký vosk
řeka krve z parafínu
změklá minulost*

*Stále ještě na dně hoří
utažený knot
snad mé osvícené kosti
najdou brod*

MÁM V SOBĚ POKOJ (Karel Vepřek)

*Mám v sobě pokoj
obývací, kam se vracím
z té cesty daleký*

*Mám v sobě pokoj
pokoj dětský modlitbičky
pro smutný chvílky*

*Otče náš vezdejší
jenž jsi na nebesích
dej ať jsme lepší
ať nás nic neděsí*

*Mám v sobě pokoj
a místo dveří visí třásně
v srdci se třesoucí*

*Mám v sobě pokoj
láskyplný plný vášně
za hory za lesy*

*Za oknem zuří boj
a rudnou bílé pláště
já mám v sobě pokoj
touhy plný vášně*

Karel Vepřek

Petr Váša

KOTVA

Petr Váša

*Kde právě kotví jistá žena?
Kde asi příště zakotví?
Na svém letišti Ve svém srdci?
Ve svém bludišti
Kotví ta žena a kdoví
Kde příště ta pěna zakotví*

Martina Trchová

JEN AŽ SE NA NIC NEPTÁM
(Martina Trchová)

*Jsou místa, kterým žlutá barva sluší
Od Gauguinova Krista po Vincentovy Slunečnice
Zátiší s citróny na stole u postele
Tak jako tvoje vlasy,
když si v nich slunce stele*

*Můj anděl bydlí v domě, který nezná tmu
Hudbou je smích a děti tleskají do rytmu
Už je slyším a mezi nimi hlas
Co zatím z ticha mého břicha šeptá
Jen ať se na nic neptám*

...

*A žluté listí padá ze stromu za mými okny
Kreslí mi do vzduchu vzkaz ničemu nepodobný
A já mu rozumím
A z jeho os umím vyčíst, že se nemám ptát
A tak se na nic neptám*

*Jsou místa, kterým každá barva sluší
Stejně mám nejraděj tu, kterou už Vincent tušil
Když dělala láskyplně
Pole klasů v jedné vlně
A zaklel do tvých vlasů slunce
Které zůstalo mně
Náš anděl bydlí...*

Jana Šteflíčková

MARYLIN

(Jana Šteflíčková)

Den se jak těsto táhne
Na rohu v nonstopu
Židle se z kůže stáhne
A lampa vod stropu
Na stopce nám pomalu dozrává

A je tu divný ticho
Jak v nějaký čekárně
Vyhřezlý holý břicho
Za barem zestárne
Něco cinká
Někdo tu vyhrává

Marylin Marylin má
Dneska už vycaráno
Padly tři citróny tak
Přeju vám dobrý ráno
Bez zubů
Holka činaná

Ten její Indián
Vona mu říká hochu
Vlasy do půli zad
Na paži kotvu z lochu
Vzpomíná na bitku s komanči

Láska má zelenou
Anebo velký rummy
Indián v koutě spí
Na nohou bílý pumy
Dosnívá svůj sen o ranči

Marylin Marylin má
Dneska už vycaráno
Padly tři citróny tak
Přeju vám dobrý ráno
Bez zubů
Holka činaná

Jiří Smrž

MŮJ NEJOBLÍBENĚJŠÍ OBRÁNCE

(Jiří Smrž)

Můj nejoblíbenější obránce
umřel včera na infarkt
postavy byl menší, nosil směšného ježka
dres mu byl velký, to je fakt

Ale uměl dávat bodyčky
jak nikdo na světě
byl začátek normalizace
na ledě po srpnu, po létě

Měl jsem ho rád, jak stál na modré
aby nikdo jednoduše
nemoh střílet do mé branky
do mých dveří, do duše

Měli z něj respekt Joe a Billy
a báli se ho málčici
ale on do dějin nevešel nikdy
dějiny už obsadili útočníci

Můj nejoblíbenější obránce
včera umřel, ale vidím ho jak dnes
nosil směšného ježka a jako kdekomu z nás
byl mu trochu velký dres

Přemysl Rut

PŘEMYSL RUT: PÍSNÍČKY A POPULARITA

Spojení slov "populární píseň", pop-music, je dnes natolik rozšířené, jako by k neklasické umělé písničce popularita či aspoň touha po ní samozřejmě náležela. Kde se ten předpoklad vzal?

Dokud si zpívali všichni, sotva z toho mohl být někdo zvlášť populární. Hvězdnou vteřinou popularity je tedy zřejmě okamžik, kdy se od zpívajícího stolu oddělí sólista, který už nezpívá s námi, ale nám. Nám, kteří to tak pěkně neumíme, a proto ochotně svěrujeme výraz své radosti, stesku, lásky, žalu, slovem: výraz svého srdce tomu, kdo to vyjádří lépe než my.

Dokud však tento specialista zůstává mezi námi, dokud žije a zpívá ve společnosti, která ho učinila svým hlasem, má jeho popularita podobu uznání, jakého se koneckonců občas dostane každému platnému členu lidského společenství. Ona iracionální, fanatická popularita, zcela nepřiměřená společenské roli písničky, propuká až ve chvíli, kdy zpěvák slyší mnohonásobně víc lidí, než by mohl obsáhnout jeden, byť sebeznělejší hlas. Popularitu "v pravém smyslu" umožňuje teprve mikrofon, reproduktory, audio a videonosiče, díky nimž může zpěvák znít zároveň na mnoha místech najednou, po celém stadionu, ale také (ve sluchátkách) pro jediné uši. Paradoxní podmínkou popularity je zřejmě i nezbytnost, aby byl písničkář komukoli důvěrně známý (každý může slyšet jeho dech, ale i vidět do jeho soukromí) a současně aby byl mýticky nedostupný (mezi ním a námi je obrazovka, novináři a oblaka barevného dýmu).

Z napětí mezi každodenní přítomností zpěváků v naší ložnici a mezi jeho nedosažitelností hodnou tajemného božstva vzniká hlad po podrobných informacích, pikantních anekdotách a opojných podezřeních, kterými nás pak krmí bulvární žurnalisté a jejich prostřednictvím "populární umělci" sami.

Je ovšem nejvyšší čas na otázku, zda tento druh oblíbenosti ještě souvisí s písničkami. Záporná odpověď se téměř nabízí, nebylo by těžké ji zdůvodnit: od doby, kdy začalo být zřejmé, že se na písničkách dá dobře vydělávat, začal se kolem nich organizovat provoz, který dnes živí nejenom

písničkáře, ale také personál nahrávacích studií, kritiky a publicisty, popularizátory, propagátory, producenty, agenty, tiskové mluvčí, módní návrháře, kadeřníky, sociology, psychology, tak trochu konečně i mne. Není možné, aby existence tolika lidí závisela na tom, jestli se podaří složit dost písniček, které by celý ten aparát ospravedlňovaly svou nespornou hodnotou. Naopak: vše musí být zařízeno tak, aby to fungovalo bez ohledu na něco tak křehkého a nevyzpytatelného, jako je talent, inspirace, přízeň Múz. Tím se dostávají do popředí jevy, které původně písničku jen doprovázely: stylové náležitosti poslední módy, tvář, tělo a image interpreta, adjustace všeho druhu - od hudebního aranžmá přes filmařské pojetí videoklipu až k odměňování aktivnějších posluchačů nahrávkami a propagačními materiály. A protože aranžovat a zfilmovat se dá cokoli, i samo nic může být zabaleno do ohlušujícího bubnování, ozdobeno sladkou polevou smyčců a umístěno do krásné krajiny s šikmými paprsky, a protože jiskra konzumentské soutěživosti dá se zažehnout na čemkoli, i samo nic může být předmětem studia a sběratelské vášně, protože tomu tak je, může ten velký, dnes už planetární obchod s písničkami poskytnout každé generaci nové top-pop stars, nové extrasupermegahity, a to dokonce recyklovatelné: k použití nejdřív v letech zjitřené vnímavosti a dobré paměti, a o dvacet let později jako retro, vzpomínky na mládí.

Ale pokud uznáme, že popularitu lze vyrábět jako samostatný produkt, nezávislý na hodnotě písničky, co tím vlastně řekneme o radosti, stesku, lásce, žalu, slovem: o citech a hnutích mysli, svěřených kdysi těm, kdo je dovedou vyjádřit lépe než my? Nebyla snad oblíba těch specialistů původně uznáním za to, že se v jejich písních poznáváme?

Pokud se poznáváme v písničkách čím dál bezvýznamnějších, znamená to, že i naše city jsou čím dál bezvýznamnější, odvozenější, zplanělé, podřízené setrvačnosti životního provozu.

Naštěstí přece jen záleží na nás, v kom zaslechneme ozvěnu svého srdce. Však také nejlepší písničky skládají ti, kteří svou případnou oblību nechají na nás a sami se soustředí jen na to zpěvné zařikávání, kterému se říká píseň. Ti poslední mezi námi, kteří si ještě nepřestali zpívat.

Ostatně - proč by měli být poslední? Neubránili bychom se tomu nekalému obchodu s popularitou nejspolehlivěji tak, že bychom si zase začali zpívat sami?

(doslov ke knize Přemysla Ruta Písničky (eseje se zpěvy), vydalo nakladatelství Petrov v Brně v roce 2001)

PES TRIPETT (Adam Rut)

Příteli starý srst ti pelichá
se mnou se touláš z baru do baru
z milosti ránu čekáš do břicha
vždycky když slyšíš moji kytaru
jen jednu věc máš ještě za lubem
když ti tak padá tesák za zubem
dva tesáky si schovat a pak směle
až zemřeš hryznout si do stvořitele

Příteli starý srst ti pelichá
však tvoje oči ještě jasně září
a štěkáš vždycky jenom do ticha
aby to vyniklo a zatím se ti daří
a zatím se ti daří vždycky pak na uchu
tě podrbou a stoupneš na duchu
jednou až ohluchneš pak budeš štěkat stále
slepý pes bez sluchu a v prázdném sále

příteli starý srst ti pelichá
narodil ses mi zemřeš za pár chvil
barva na tobě sotva zasychá
a loupe se když sám nemám dost sil
jsi černobílý jako moje rýmy
co na papíře zaschly drahý jsi mi
jak vše co pojde vždycky z mojí tísně
má milá pes a všechny moje písně

Filip Pýcha

SPADLA ŠKOLA (Filip Pýcha)

*Na ulici Komenského stávala, ale už tam není
- spadla škola-la.*

*Pryč jsou fotky, na kterých jsme se dali do gala,
a starý vysvědčení - spadla škola-la.*

*Spadla škola-la a není cesty zpátky,
jen se obnažilo jak je náš vzdělávací systém vratký.
Informace co mně kdysi k něčemu bývala, upadla v zapomění.
Spadla škola-la.*

*Příběh o tom jak se špatně Leninovi žilo,
že se mi bude hodit, mi souška říkala.
A né že by mně to kdy v životě k něčemu bylo,
jen se to v hlavě usadilo.
Spadla škola-la.*

*Spadla škola-la a s tím nejsou žádný žerty,
i když lidi kolem říkaj, ať prej nemaluju na zeď čerty.
Deprese, jakoby se píseň od Merty zpívala,
se ve rty vedrala. Spadla škola-la.*

*Ted' jsem sám učitel a trochu smutno mi je,
že pořád neprobíhá žádná změna-na.
Pořád ta modla chodící encyklopedie,
jen jiný cifry, jiný data, jiný jména-na.*

*Je to takový zlý memento, co mi v podvědomí klove:
budou to mít snadný, až sem vlítnou radikální muslimové.
Přepíšem pár učebnic, jinak se nestane nic.
Vždyť na ulici Komenského spadla škola-la.*

ŘEKA

(Terezie Palková)

*Až vyleju se ze břehů, tak zaplavím Tě
Až vyleju se ze sebe, tak pohltím Tě
Jsem široká, a hluboká, a tajná, a kalná,
A hromadím se v sobě – sama, tak sama*

*Pokaždé jiná, tak jiná, dvakrát nevstoupíš stejně do mně
Nenech mě téct marně, namoč se do mě jemně*

*Plaváčku neměj strach, já vyléčím Tě,
Zavedu do jiných vod, pak usuším Tě
A ohřeju Tě na slunci, a pak si klidně plav
Plaváčku, jsem tu pro Tebe, tak neměj ze mě strach*

Pokaždé jiná...

Terezie Palková

WOLŠANY (Tamara Nathová)

***Na hrobě Jana Wericha
kanár Mejly Hlavsy pelichá***

***jak den za dnem odchází
podzim sychrá
den je mdlý
jak den za dnem odchází
mříže reznou listy tlí
jak den za dnem odchází
hroby vržou skřípe branka
stín smrt'áka natahuje
svoje tělo podél zdí***

***starej zpuchlej kámen
básník vedle spisovatele
pod jménama portrétama
národ sobě
národ sobě i v hrobě***

***často se tu procházím
bloumám mezi dnem a rzí
kde každičkový kříž z jiných časů
vyviklaný nakloněný
ční
všude pnou se břečťany***

***dnes už neexistuje
drobná víska
Wolšany***

BÍLÁ

(Marka Míková)

*Bílá je postel
sněhová krajina
černý psík se na obzoru ztrácí*

*na šňůře plenky
bílá je peřina
havrani letí výš
až v mracích se ztrácí*

*korálky rudé
na nitku bílou
pomalu prsty navléknou*

*přilétá anděl
sutné pohladí
veselé na ústa líbá*

*pak všechno zbělí
i anděl zmizí*

tichý smích se v krajině ztrácí

SUDETSKÝ KOSTEL (Petr Linhart)

*Koupil jsem kostel v Sudetech
Do rámů navracel slídu
Schovával obrázky po dětech
Od prahu vymetal bídu*

*Koupil jsem kostel po Němcích
Kostelík, sudetskou chalupu
Duše a panenky v kredenci
S lišáky chodil jsem po lupu*

*Koupil jsem kostel v údolí
Ve stráni hledal jsem Boha
Houby a brusinky, cokoliv
Hledal jsem sebe a našel jsem oba*

*Hledal jsem život co nebolí
Nenašel smíření bez viny
Nad střechou kroužili sokoli
Hořelo srdce a maliny*

*Měsíc je schovaný za komín
Za věž a za kříž a za stromy
Rudý jak šťáva z jeřabin
Těžký jak vzpomínka
Jako my*

Petr Linhart

KAŠTAN
scéna unijazzu

Adresa: Bělohorská 150/201, 169 00 Praha 6 tel: 233 353 020

E-mail: kastan@kastan.cz

tramvajové spojení: 22, 25, 57 zastávka U Kaštanu

Martin Kyšperský

MY DĚTI ZE STANICE BULLERBYN

(Martin Kyšperský)

*Lukáš mi vykládal že usnul
právě když vykrádal chatky
byl hrozně unavený
našli ho tam policajti ležel na gauči
v náručí pytel s rádiem
do tváře svítily mu baterkou
a na plakátě usmíval se opičák*

*My děti z Bullerbynu
My děti ze stanice Bullerbyn...*

*David se vrátil z Alžíru
živí se umejváním oken
chodívá do čajovny
hraje tam šachy nebo jen tak sedí
říkal mi jak umřel jeho táta
a že si koupil nové boty
a že je nejvyšší čas vypadnout
z týhleto mizerný země*

*My děti z Bullerbynu
Sto roků samoty
a jedna lžice na boty...*

*Evu vyhodili z práce
půl měsíce v telefonním centru
řekla někomu že je blbej
jenže oni si to natáčejí
potkal jsem jí na rohu náměstí
zrovna si kupovala párek
tramvaje vypadají jako nějaký bílý červi*

My děti z Bullerbynu...

ZIMA /Jiří Konvrzek)

Dlouho jsem stál
a byla zima
Měl jsem schůzku
ale ona nepřišla

Dlouho jsem stál
a byla zima
asi má jiného
nebo na mě zapomněla
Nebo to i to

Dlouho jsem stál
a teď ležím s rýmou
Kdyby aspoň nepršelo
Nebyl bych mokrej

Dlouho jsem stál
ale přeci nebudu smutnej
Přeci se neoběsím
A proč bych se mněl věšet

Vždyť život je krásnej
vždyť stojí za to...

Kittchen

POD PRAHOU (Kittchen)

*Pod Prahou,
pod Prahou, kterou znáš,
je ještě jiná, větší,
trochu špinavá,
trochu popraskaná,
trochu zaprášenější...*

*Pod Prahou,
kterou vídáš,
je ještě jiná - hladová,
říká se, že lidi polyká,
dost proto, že to fakt dělá.*

*A ty si říkáš:
Mám ji rád nebo nemám ji rád?*

*Pod Prahou
Pod Prahou, kterou znáš,
je ještě jiná, cizí,
je úplně jiná,
úplně nepodobná těm šťastným obličejům v televizích.
A ty si říkáš – mám ji rád nebo nemám ji rád?
Mám ji rád nebo nemám ji rád?
A vlastně nevíš.*

ŽIJÍ TEĎ VE MNĚ DIVNÍ LIDÉ ***(Jan Jeřábek)***

*Žijí teď ve mně divní lidé
Vycházet s nimi těžká věc
První má duši která zebe
Druhý je plachý milenec*

*Třetí chodí ven jenom za tmy
Dlouhé týdny se nevrací
Když se ho zeptám kam se ztrácí
Odpoví klidně Za prací*

*Žijí teď ve mně divní lidé
Vycházet s nimi těžká věc
Kolik jich je A kdo je vede
Kdo je to*

Jan Jeřábek

ANDULKA
(slovenská lidová, zpívá ZUZANA HOMOLOVÁ)

Stala Andulka pri Dunaji,
umyvala si biele nohy.

Jak si ich ona umyvala
pekneho syna porodila.

A hybaj synku dole vodou,
a ja zostanem čistou pannou.

Jak sa to baba dozvedela,
priam richtarovi oznamila.

A vy richtare, čo robíte,
preč si Andulku nezlapíte.

Hybaj, Andulko, spoza dveri,
idu ti otec aj materi.

Veru mi nejdu otec, mati,
ale mi idu dvaja kati.

A vy mi kati oči viažte,
moju hlavičku mi stinajte.

Bo som si ja to zaslúžila,
už deviato som zamarnila.

ZUZANA HOMOLOVÁ – SVĚTOVÁ PÍSNIČKÁŘKA Z BRATISLAVY

Na samém počátku sedmdesátých let se na pražských scénách a v klubech začal objevovat Jaroslav Hutka s novým překvapivým repertoárem – moravskými lidovými baladami ze sbírky Františka Sušila: „*Peče se děťátko jako ryba, pak ho ten zlý pohan posnídá*“. Byly to jiné lidovky, než jsme byli zvyklí. Po založení volného sdružení písničkářů Šafrán, přivedl na scénu malostranské Rychty své krásnější alter ego – zpěvačku Zuzanu Homolovou z Bratislavy, která se stejným objevitelským nadšením hrála zapomenuté lidové balady na Slovensku: „*Prečo si Zuzanka, prečo ho zabila, či pre tie peniaze, či s'ho neľúbila? Nie pre tie peniaze, len pre tú ednú věc, že som ja nemohla na jeho tvár hľadec!*“. Zuzana Homolová byla už tehdy pro mne na jevišti zázračným zjevením a okouzluje mne při každém dalším setkání znovu a znovu. Objevuje nám jiné, tajemné, magické, poetické, neznámé Slovensko, zvláštní barvy a chutě slovenštiny. V osmdesátých letech hrávala často ve společnosti bratislavského folkového sdružení Slnovrat (Valúch, Hoffman, Janoušek, Malovič aj.), své první album natočila až po šestnácti letech koncertování v roce 1989 v aranžmá Vladimíra Mertvy a Jana Hrubého - *Čas odchádza z domu*. Její druhá deska sestavená z písní na texty různých básníků vznikla o dva roky později ve spolupráci s flétnistou Jiřím Stivínem a album *Slovenské balady* nahrála v roce 1995 spolu s Vlastimilem Redlem. Vrcholem její tvorby je zatím vynikající CD *Tvojej duši zahynut nedám*. Bylo mimo jiné oceněno cenou slovenské akademie AUREL 2005 za „world-music“, a tak se s módou této „světové hudby“ konečně podařilo Zuzanu a její nové spolupracovníky – houslistu Sama Smetanu a alternativního bluesového kytaristu Daniela Salontaye – nacpat do nějaké přiměřené žánrové škatulky. Přívlastek světová je v tomto případě naprosto namístě. V mé srdeční komoře je Zuzana Homolová trvale zabydlena v sousedství hvězd jako jsou Mari Boine, Meredith Monk, Violeta Parra nebo Dagmar Voňková-Andrtová. V Praze teď nejčastěji vystupuje v malostranském Divadla Na prádle na koncertech volného sdružení osamělých písničkářů, sem tam ji můžete potkat i na některé mimopražské klubové scéně, hrává i v duu s originálním muzikantem a folkloristou Samem Smetanou.

Jan Burian (pro Týdeník Rozhlas v roce 2005)

P.S. Vzhledem k tomu, že článek vyšel už před deseti lety, doplňuji současnou diskografii Zuzany Homolové:

ALBA ZUZANY HOMOLOVÉ:

1989: Čas odchádza z domu (s Vladimírem Mertou a Janem Hrubým)

1991: Homolová & Stivín

1995: Slovenské balady (s Vlastou Redlem)

2005: Tvojej duši zahynúť nedám (s Danielem Salontayem a Samo Smetanou)

2013: Ňet vekšeho rozkošu

2014: Prší na habry

Zuzana Homolová

DOTEK

(Daniel Fikejz)

*Přešla největší bouře co znám
Jablka plavala v potoce
Pak znova se postavil chrám
A zase se slavily Vánoce*

*Ovečky na kopcích černé i bílé
Čekají až domů je odvedem
A najdem si věci co byly nám milé
I sklenice s vyrytým medvědem*

*Zůstanou domy do kterých nevstoupíš
A útesy které jsi nezdolal
A přání která se asi už nesplní
Ale stejně to budem zkoušet dál*

*Aspoň jednou se dotknout nebe
Vznášet se slunci vstříc
Anebo poslat místo sebe
Někoho kdo touží
Ještě víc*

Daniel Fikejz

ŽALOPĚV ADAMA (Karel Diepold)

Má milá Evo, už se musíš smířit s osudem
Archanděl povídal, že amnestie nebude
Asi tu zkejsnem, i když je tu hodně nemilo
To v ráji nebylo, nebylo, nebylo ...

Ráno je zima, a na slunci zas hroznej hic
A věci jednoduchý najednou maj rub a líc
Ještě se nestalo, aby se jídlo samo zjevilo
To v ráji nebylo, nebylo, nebylo ...

Tuhle jsem u potůčku nakop' ňákou potvoru
A deset větších mě pak hnalo strání nahoru
Do toho přšelo a taky trochu sněžilo..
To v ráji nebylo, nebylo, nebylo ...

Má Eva vzdálila se Evě z ráje na hony
Večer mě nutí dělat prapodivný úkony
Tohle pachtění by jednoho až zabilo
To v ráji nebylo, nebylo, nebylo ...

Jak v nebi cejtil jsem se na chvílku až po roce
Když Eva nasbírala ňáký divný ovoce
Co někde na sluníčku pod stromama zkvasilo
To v ráji nebylo, nebylo, nebylo ...

Má milá Evo, už se musíš smířit s osudem
Archanděl povídal, že amnestie nebude
Asi tu zkejsnem, i když je tu pěkně nemilo
To v ráji nebylo, nebylo, nebylo ...

Karel Diepold

V MASNĚ (Jiří Dědeček)

*Celý český národ vepře jí
nepřátelé mu to nepřejí
oni jedí jinak a sice
mušle škeble šneky ústřice
míchají to se zeleninou
zřejmě tedy brzy vyhynou
celý český národ vepře jí
vepři ti se nikdy nepřejí!*

*V masně v masně
v masně je krásně
z dálky
mávají nám párky
před námi za námi
houpají se salámy
těžko čelit
vůni jelit
buďto se pasem
nebo se živíme masem!*

*Celý český národ vepře jí
nepřátelé mu to nepřejí
oni jedí jinak a sice
mušle škeble šneky ústřice
míchají to se zeleninou
zřejmě tedy brzy vyhynou
celý český národ vepře jí
vepři ti se nikdy nepřejí!*

*V masně v masně
v masně je krásně
nádherně
může být i v prádelně
skvěle
může být i v cele
ohromně
na stromě
ale tak úžasně krásně
je vlastně jen v masně
no jasně!*

Jiří Dědeček

Caine+Mi

MYŠIONÁŘI (Caine)

Pro takovou práci si sám Bůh volí, povahy beránčí až bývolí...

Myšionáři jedou pouští, starší občany sednout pouští

Myšionáři kluší buší - i v Tichomoří jim srdce buší

Myšionáři

**Tam kde jiní musí lodí, oni suchou nohou vodou chodí
Kde jiní mají autobus, vlastní vlastní Velkej vůz!
Dobrou zprávu tutu nesou světu, konec světa brzy je tu!
Tak ať se nikdo nebojí, čte si Písma nebo jí!
Myšionáři Myšionáři**

**Myšionáři běží pláží, káží ale neuráží
ohněm tančí, ledem bruslí, přiučil by se i Bruce Lee
Myšionáři**

**Domorodci z nich mají strach - už vraj stoja a tlučú ich pri dverách
A když Antarktidou jdou polední tmou, světlo včíl vláčí za sebou
Viš, nevidíš-li je blíž, nejspíš spíš - jednou najdou i tvou tajnou spíž
pak hostinu svatební v ní vyhlásí a všechno sní!
Myšionáři Myšionáři**

**Chleba dosti, vína dosti, jen ti hosti na slavnosti
nejsou prosti nelibosti nad tím, že je myši hostí a tak se zlostí postí!**

**Chcem' jelita! Chcem' rozpeky! A chceme to tak navěky!
- řve nejvíc ten kdo nepřišel, žel a lže že o nic nepřišel
A chromí vidí, chudí chodí Emi
slepí slyší, hluší tuší a mrtví nemaj' mindráky
A chromí vidí, chudí chodí
slepí slyší, hluší tuší a nazí už maj' tepláky
- i to jsou přece zázraky!**

**Myšionáři se ženou kolem, se ženou, pšenicí i koukolem
A Marie že má od Táty, něco pro katy i Piláty
Myšionáři**

**Marné na ně líčit pasti a vymítat je jménem vlasti
Až pohostí celou zem, zmizí se svatebním průvodem
...a pak i ty barvy přes mapy bílých míst
dvanáct plných košů a jeden čistý list i propadlá jízdenka na parník
a sem tam uschlý - fíkovník**

Michal Bystrov

TICHÝ STRACHY (Michal Bystrov)

*novej den má divnou pachuť
poslouchám ten klid
v ránu plným tichejch strachů
co se bude dít?
tohle není dobrej měsíc
čert aby ho vzal
šerej prázdnej byt mě děsí
a co bude dál?*

*nikde nikdo
a co bude dál?
hlava bolí
čert aby to spral*

*v oněmělý televizi
běží CNN
maskovanej střelec mizí*

*mrtvý nesou ven
když si sednu k počítači
před očima mám
podřezaný krky
začínám se cejtit sám*

*holka, kde jsi?
já jsem tady sám
jsem tu vůbec
nebo sám sobě se zdám?*

*prej to jsou dvě různý věci
je to jako jed
v čistý vodě... kecy v kleci
já tu knihu čet
zaměří tě, pak tě složí
anonymní vrah
co si plete obraz boží
s kresbou v novinách*

*němě na mě
křičí CNN
dvanáct mrtvejch
je to jak zlej sen
kati v černejch kuklách
čert je vem
podřezaný krky
kde to jsem?*

kde to jsme?

*co si myslí a co hulí
takovejhle vrah
že mu jebne jenom kvůli
kresbě v novinách?*

Bonus

„MILUJU TĚ, I KDYŽ NECHCI...“ (Bonus)

„Miluju tě, i když nechci“, napsala mi v esemesce
A přidala věci co jsem vážně slyšet nechtěl
Chtěl jsem něco říct, ale přišlo mi to přebytný
Špatný slovo v blbou chvíli dokáže bejt nebezpečný
Napsal jsem že zkusim aspoň nedělat to těžší
A že o tom budem mlčet, tak to bude lepší
Vypnul jsem mobil a byl jsem trochu v šoku
Nevěřim na osud, to nebyl osud
To by se osud splet o pár roků
A já bych byl dávno daleko odsud
Vypnul jsem mozek na celej víkend
Jen ležel a čekal, odkud to přijde
A přišlo to: ty sny a divný deja-vu
Vzpomínky na věci, co jsem nezažil
Vzpomínky na lásku co jsme nemohli dostat
Vzpomínky na vztah, co jsme nemohli posrat
Vzpomínky na život, kterej nikdy nebyl
Ale tak živý, jak kdyby jinej nebyl
Otevřel jsem oči a ještě chvíli věřil
Že se to snad dá všechno změnit
Ale vim že by mi řekla že jsem lhář
Že jsou to kecy o tom že dokážu krást čas
Že ona věří na osud a je jí jasný
Že život ne, to jenom sny jsou krásný

VE ŠKVÍŘE (Jan Burian)

*Žiju si v mezeře
Žiju si ve škvíře
Co na to říkáš Vesmíře?*

*Sám sebe mívám za obejdu
A přesto nikam neodejdu
Žiju si Vesmíře
Kam se vejdu...*

*Žiju si v mezeře
Žiju si ve škvíře
Co na to říkáš Vesmíře?*

*Mezi tím směšným mikrosvětlem
A majestátným makrosvětlem
Jak to mám Vesmíře
Vysvětlit dětem?*

Místo doslovu:

MALÝ NOČNÍ ROZHOVOR

Usnul jsem nad hudebním časopisem Hi-Fi Voice. Zrovna jsem si četl o tom, že experimenty prokázaly, jak poslech Mozartovy hudby u zkoumaných osob výrazně zvýšil jejich inteligenční schopnosti. Měl jsem za sebou těžký den, víčka už se nedala zvednout, propadl jsem se do snu a ocitl se zničehonic v rozhlasovém studiu. Byl jsem moderátorem a naproti mně na židli pro hosty trůnil – Wolfgang Amadeus se sluchátky na uších! Vypadal trochu komicky, ale zachovale, mluvil dokonce česky.

„Posloucháte dopolední Radiožurnál, mým dnešním hostem je hudební skladatel a přítel Prahy pan Wolfgang Amadeus Mozart,“ zahlásil jsem do mikrofonu a oba jsme pozdravili neviditelné poslouchače.

„Mistře,“ šel jsem k jádru věci, „vědci zjistili, že vaše hudba prý zvyšuje inteligenci posluchačů. Čím byste řekl, že to je?“

„Na některých to poznat není,“ zahihňal se Mozart svému vtipu. „Můžeme si to otestovat třeba na vás, pusťte něco ode mě a uvidíme...“

„Rád bych pustil, ale nejde to.“

„Proč ne, máte tu přece nějaké moje skladby, nebo snad ne?“

„To ano, ale máme tu taky selektory,“ zachraptěl jsem a zrudl studem. Rudnutí mi ve snu šlo mnohem lépe než v bdělém stavu. „Když přinesete do rozhlasu nějakou nahrávku,“ snažil jsem se vysvětlit, „odpovědný dramaturg ji posoudí, a pokud odpovídá image naší stanice, vloží ji do počítače a selektory ji pak vybírají, když se to hodí...“ Rozkašlal jsem se v přímém přenosu a Mozartovi se svezla paruka trochu ke straně. „Od vás tu máme dovoleno použít snad nějakou coververzi, možná kdyby třeba někdo otextoval *Malou noční hudbu* pro Helenu Vondráčkovou, to by asi prošlo, ale jinak byste naše poslouchače nepotěšil. Máme na to výzkumy.“ Režie usoudila, že je nejvyšší čas přerušit náš dialog nějakou hezkou melodií.

„Páni a paní, vím, jak se ruší žal...“ zahřmělo tedy. Mozart se lekl, zamumlal něco německy, sundal si sluchátka a zeptal se, co to je.

„Náš český slavík, mistře, jeho písničky u nás publikum miluje a stejně jako vám, i jemu jeho Pražané rozumějí.“

„Hmm,“ řekl Mozart. „A tohle ti vaši dramaturgové a jejich selektory schválí?“

„Samozřejmě. To lidé chtějí!“ snažím se hájit svou stanicí.

„Ale jestli takovou hudbu lidé poslouchají celý den, nebojíte se, že jim

bude inteligence spíš klesat? Co tomu říkají ti vaši vědci?“

„To nikdo nezkoumá, nás zajímá poslechovost a ta je pořád velmi vysoká.“
Mozart mě však už neposlouchal a zabručel si pro sebe: „Blbost hudby!“

„Počkejte, mistře! Blbost hudby – to nemáte ze sebe, to už napsal Milan Kundera v *Knize smíchu a zapomnění!*“

Mozart se mi najednou začal ve snu před očima rozostřovat, na vteřinu se proměnil v Jana Rejžka a pak se rozplynul docela. Probral jsem se s hlavou otačenou od časopisu a s nervy nadranc – takový šílený sen! Bylo krátce po půlnoci. Naladil jsem Radiožurnál:

„Páni a paní, vím, jak se ruší žal...“

Asi blbnu.

(Jan Burian, 2007)

ČTENÍ PRO PŘÁTELE

Vám přestanu posílat ve chvíli, kdy mi napíšete, že už ho nechcete. Chcete-li naopak, abych ho posílal i Vaším přátelům, stačí poslat jejich mailovou adresu a – prosím – oznámit jim to předem, abych nevypadal jako šířitel spamu. Děkuji za pochopení. Srdečně zdravím a přeju krásné dny. Jan Burian

jb@janburian.cz,

www.janburian.cz

www.vypravy-s-cestovateli.cz

www.osamelipisnickari.cz

facebook: Klub přátel Jana Buriana

Má-li někdo z Vás zájem o starší čísla ČTENÍ PRO PŘÁTELE, napište, pošlu je.

(Fotografie pro toto mimořádně monotematické číslo laskavě poskytli Lenka Haschková a Martin Myslivec.)